

Τράπεζα Θεμάτων Αρχές Φιλοσοφίας Β' Λυκείου

GI_V_FIL_0_14285

ΘΕΜΑ 93^ο**ΟΜΑΔΑ Α****ΘΕΜΑ Α1**

1α. Να επιλέξετε και να γράψετε την ορθή απάντηση για καθεμιά από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

I. Η γνωσιολογία ως κλάδος της φιλοσοφίας έχει ως αντικείμενο:

- α.** τη βαθύτερη υφή της πραγματικότητας
- β.** τη γνώση και τη δυνατότητα απόκτησής της
- γ.** τις αρχές που πρέπει να ρυθμίζουν τις πράξεις μας

II. Στους κλάδους της φιλοσοφίας σήμερα δεν ανήκει:

- α.** η μεταφυσική
- β.** η αξιολογία
- γ.** η ψυχολογία

III. Χαρακτηριστικό της μοντέρνας τέχνης είναι:

- α.** «η τέχνη για την τέχνη»
- β.** η έννοια του «υψηλού»
- γ.** η έννοια της «αυτοαναφορικότητας»

IV. Κατά τους ορθολογιστές φιλοσόφους η γνώση μας για τον κόσμο

- α.** προέρχεται κυρίως από τον ορθό λόγο
- β.** είναι απολύτως ανέφικτη
- γ.** προέρχεται κυρίως ή αποκλειστικά από τις αισθήσεις

V. Στον συλλογισμό «οι γύπες είναι πουλιά, οι γύπες είναι σαρκοβόρα, άρα μερικά σαρκοβόρα είναι πουλιά» ο «μειζων όρος» είναι:

- α.** τα πουλιά
- β.** οι γύπες
- γ.** τα σαρκοβόρα

(μονάδες 10)**ΘΕΜΑ Α1****1α**

I – β, II – γ, III – γ, IV – α, V – β

1β. Να αποδώσετε το φιλοσοφικό περιεχόμενο των όρων: θεωρία διπλής όψεως, (δύο όψεων), ωφελισμός, κοινωνικό συμβόλαιο.

(μονάδες 15)

1β

Θεωρία διπλών όψεων: Θεωρία που αναπτύχθηκε από ομάδα φιλοσόφων, με πρώτο τον Σπινόζα, τον 17^ο αιώνα, κατά την οποία υπάρχει μόνο ένα είδος φυσικών οντοτήτων, των οποίων όμως η ουσία έχει δύο διαφορετικά, αναπόσπαστα συνδεδεμένα είδη ιδιοτήτων, τις πνευματικές και τις υλικές. Κανένα από τα δύο είδη δεν έχει οντολογική προτεραιότητα, αλλά αποτελούν τις δύο όψεις ενός ενιαίου πράγματος, του οποίου η μία όψη αντιστοιχεί απόλυτα στην άλλη και δε μπορεί να υπάρξει από μόνη της.

Ωφελισμός: Η θεωρία των φιλοσόφων, οι οποίοι μας καλούν να προσέξουμε τις συνέπειες των πράξεων μας - και επομένως και των κανόνων που τις διέπουν – και μιλούν συχνά για το ποσό της ωφέλειας που προκύπτει από τη συμπεριφορά μας.

Κοινωνικό συμβόλαιο: Η συμφωνία μεταξύ των ανθρώπων να ζουν όλοι μαζί ακολουθώντας αρχές τις οποίες κανένα ορθολογικό άτομο δε θα απέρριπτε, υπό τον όρο να συμμορφώνονται με αυτές τις αρχές και όλοι οι άλλοι.

ΘΕΜΑ Α2

ΘΕΜΑ Α2

2α. Πώς μπορούμε να συλλάβουμε την έννοια «γενναιότητα»: α) σύμφωνα με τον Πλάτωνα και β) σύμφωνα με τους εμπειριστές φιλοσόφους;

(μονάδες 12)

2β. Τι ακριβώς εννοούσε με την έννοια της μεσότητας ο Αριστοτέλης; Να χρησιμοποιήσετε ένα δικό σας παράδειγμα.

(μονάδες 13)

2α

α) Σύμφωνα με τη θεωρία δυισμού του Πλάτωνα η έννοια «γενναιότητα» ήταν μία από τις ιδέες, τις οποίες συνάντησε και γνώρισε ο άνθρωπος, στον κόσμο των ιδεών, που υπάρχει ανεξάρτητα από τον κόσμο των αισθητών πραγμάτων. Οι ιδέες αυτές μπορούν να προσεγγιστούν μόνο με τον νου και όχι με τις αισθήσεις.

β) Οι εμπειριστές φιλόσοφοι πιστεύουν ότι μία καθολική έννοια, όπως η «γενναιότητα» συλλαμβάνεται από τον άνθρωπο, αφού έχει στο μυαλό του τη σκέψη του για τη λευκότητα και όχι τη λευκότητα ως ουσία.